

สถานภาพการศึกษาวรรณคดีจีนสมัยใหม่ และวรรณคดีจีนร่วมสมัยในประเทศไทย*

A State of Study on Modern
and Contemporary Chinese Literature in Thailand

วิมลรัตน์ วศินนิตวงศ์**

Wimonrat Wasinnitiwong

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะรวบรวมข้อมูลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์ และบทความที่ตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการ ตั้งแต่เริ่มมีการสอนภาษาจีนเป็นวิชาเอก ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จนถึง พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อประโยชน์ทั้งในด้านการเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้สนใจและกำลังศึกษาวิทยาการสาขานี้ ได้ทราบแนวโน้มหรือทิศทางของการศึกษาค้นคว้าที่ผ่านมา และเป็นพื้นฐานในการเลือกผลิตผลงานทางวิชาการ และจะทำให้เกิดแนวทางวิจัยที่ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยใหม่ ๆ ใน

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “สถานภาพการศึกษาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยในประเทศไทย” ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาปัจจุบันตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยต่อไป ในอนาคตและเพื่อจัดทำบรรณนิทัศน์สังเขป

คำสำคัญ : วรรณคดีจีนสมัยใหม่ วรรณคดีจีนร่วมสมัย สถานภาพการศึกษา

Abstract

This article aims to collect the data related to modern and contemporary Chinese literature which are disseminated dissertations and academic articles since the establishing of Chinese major in Thai universities in 1977 to 2012. This research is useful to as a data source for those novel research who are studying in this field, to be updated on the trends and directions of previous studies, as a database of selecting to produce academic work and to avoid repeating research topics in order to create novel research work in the field of modern and contemporary Chinese literature in the future and an annotated bibliography summary of previous works.

Keywords : Modern Chinese Literature, Contemporary Chinese Literature, a State of Study

บทนำ

วรรณคดีจีนนั้นได้มีการเริ่มต้นนำมาแปลเป็นภาษาไทยมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และมีวรรณกรรมจีนหลายเล่มที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๔๐ เนื่องด้วยเหตุผลทางการเมืองทำให้โรงเรียนจีนและสำนักพิมพ์จีนในเมืองไทยต้องปิดตัวลง และยังส่งผลให้วรรณกรรมจีนหายไปจากสังคมไทย จนกระทั่ง ปลายทศวรรษที่ ๑๙๔๐ เป็นต้นมาได้เริ่มมีการแปลวรรณคดีจีนสมัยใหม่ การแปลวรรณกรรมจีนในเมืองไทยจึงได้กลับมารุ่งเรืองอีกครั้ง

วรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเภทกำลังภายในนั้นเป็นหนึ่งในผลงานวรรณคดีจีนร่วมสมัยที่ได้ทำให้เกิดยุคทองของงานแปลวรรณกรรมจีนขึ้นอีกยุคหนึ่ง ซึ่งนับได้ว่าเป็นยุครุ่งเรืองของการแปลนวนิยายจีนในเมืองไทยอย่างแท้จริง ช่วงทศวรรษที่ ๑๙๕๐ ขณะนั้นได้เกิดกระแสการแปลวรรณกรรมจีนร่วมสมัยประเภทกำลังภายในขึ้น และมีการแปลอย่างต่อเนื่อง เฉพาะการแปลวรรณกรรมจีนกำลังภายในเพียงประเภทเดียว จนถึงปัจจุบันได้มีการนำต้นฉบับมาแปลเป็นภาษาไทยแล้วไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ เล่ม นอกจากนี้ยังเป็นวรรณกรรมที่เป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านจำนวนมาก

ความรู้เรื่องในการแปลวรรณกรรมจีนย่อมทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าตามมา แต่ปริมาณในการศึกษาค้นคว้านั้นจะสอดคล้องกับปริมาณงานแปลหรือไม่และแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างไร นับเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง

ที่ผ่านมา ถึงแม้จะมีการศึกษาค้นคว้าด้านวรรณคดีจีนในเมืองไทย ซึ่งมีทั้งการศึกษาวรรณคดีจีนโบราณ วรรณคดีจีนสมัยใหม่ และวรรณคดีจีนร่วมสมัย ไม่ว่าในรูปแบบวิทยานิพนธ์ หรือบทความต่าง ๆ ผลงานเหล่านี้กระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ แต่ยังไม่เคยมีผู้ใคร่รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอ้างอิงเลย ดังนั้น การสำรวจและรวบรวมผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าวิจัยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยเท่านั้น นำมาทำการวิเคราะห์แบ่งกลุ่มตามขอบเขตเนื้อหา พร้อมจัดทำบรรณนิทัศน์สังเขป จะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้สนใจและกำลังศึกษาวิทยาการสาขานี้ได้ทราบแนวทางของการศึกษาค้นคว้าที่ผ่านมา เป็นพื้นฐานในการเลือกผลิตผลงานทางวิชาการ

๔๔ วิมลรัตน์ วศินนิตวงศ์

และจะทำให้เกิดแนวทางวิจัยที่ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยใหม่ ๆ ในด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยต่อไปในอนาคต

กรอบการวิจัย

รวบรวมเฉพาะผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่ และวรรณคดีจีนร่วมสมัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาที่มีการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา และบทความที่ตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาจีนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ของอาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาที่ปฏิบัติงานและศึกษาอยู่ในประเทศไทย และมีการตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยเท่านั้น

ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากฐานข้อมูลที่มีการเผยแพร่โดยทั่วไป และสามารถค้นหาได้จากห้องสมุดของสถาบันการศึกษาที่มีการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน รวมทั้งสืบค้นจากฐานข้อมูลของ ThaiLis ซึ่งเป็นเครือข่ายของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศเพื่อให้ครอบคลุมสถาบันการศึกษาทั้งสังกัดรัฐบาลและเอกชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. “วรรณคดีสมัยใหม่” วรรณคดีสมัยใหม่ที่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้ นับเริ่มต้นจากวันที่ ๑ มกราคม ปี ค.ศ. ๑๙๑๗ เมื่อวารสารซินชิงเหียน (《新青年》) ได้ตีพิมพ์บทความเรื่อง “ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปวรรณกรรม” (《文学改良刍议》) ของหูชื้อ (胡适) นักวิชาการนามอุโฆษชาวจีน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนไหววรรณคดีใหม่ในเวลาต่อมา จนถึงการจัดการประชุมใหญ่ของคณะผู้แทนผู้ทำงานด้านศิลปะวรรณคดีทั่วประเทศ (全国文学艺术工作者代表大会) ครั้งที่ ๑ ขึ้นในเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ. ๑๙๔๙

ซึ่ง “วรรณคดีสมัยใหม่” ในที่นี้เป็นเพียงนิยามเวลา ที่ในระยะเวลาที่ผ่านมาในวงการวิชาการได้มีความพยายามแบ่งช่วงเวลาของวรรณคดียุคใกล้ วรรณคดีสมัยใหม่ วรรณคดีร่วมสมัย และมีผลการศึกษาออกมามากมาย แต่ในขณะนี้ยังไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงออกมาอย่างชัดเจน และเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยและหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน การแบ่งช่วงระยะเวลาตามรายละเอียดข้างต้น จึงนับว่าเป็นไปตามเหตุผลและความเหมาะสม (钱理群, 温儒敏与吴福辉, 2005)

๒. “วรรณคดีร่วมสมัย” วรรณคดีร่วมสมัย เป็นวรรณคดีที่ต่อเนื่องจากวรรณคดีสมัยใหม่ วรรณคดีร่วมสมัยที่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้ จึงนับเริ่มต้นต่อจากวรรณคดีสมัยใหม่ คือวรรณคดีที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี ค.ศ. ๑๙๔๙ เป็นต้นมา

ผลการศึกษา

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชน ๖ แห่งมีทั้งสิ้น ๔๔ เรื่อง โดยตีพิมพ์เป็นภาษาจีน ๓๑ เรื่อง ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย ๑๓ เรื่อง และบทความจากวารสารและนิตยสาร ๓ เล่ม มีทั้งสิ้น ๑๐ เรื่อง รวมงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์และบทความมีทั้งสิ้น ๕๔ เรื่อง สามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. สรุปข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยในประเทศไทย

๒. วิเคราะห์สถานภาพการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยในประเทศไทย

๑. สรุปข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัย

ผลจากการสืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูลผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัย ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัยที่พบเรียงตามปี พ.ศ. ที่ทำการ
ศึกษา

ปี พ.ศ. ที่ทำการศึกษา	จำนวนผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัย (เรื่อง)	ร้อยละ
๒๕๒๔	๒	๓.๗๐
๒๕๔๒	๑	๑.๘๕
๒๕๔๓	๒	๓.๗๐
๒๕๔๔	๑	๑.๘๕
๒๕๔๖	๑	๑.๘๕
๒๕๔๗	๑	๑.๘๕
๒๕๔๙	๑	๑.๘๕
๒๕๕๑	๑	๑.๘๕
๒๕๕๒	๑๑	๒๐.๔๐
๒๕๕๓	๑๔	๒๕.๙๒
๒๕๕๔	๑๓	๒๔.๐๗
๒๕๕๕	๖	๑๑.๑๑
รวมทั้งสิ้น	๕๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าจากปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบผลงาน
การศึกษาค้นคว้าและวิจัยจำนวนทั้งสิ้น ๕๔ เรื่อง โดยงานวิจัยที่ทำการศึกษาในปี พ.ศ.
๒๕๒๔ ซึ่งเป็นผลงานของปีแรกในการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวน ๒ เรื่อง
(ร้อยละ ๓.๗๐) คืองานวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์วรรณกรรมจีน (แปล) ประเภทกำลังภายใน”
วิทยานิพนธ์ ของ เอื้อนจิตร จันจตุรพันธ์ จากสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ และงานวิจัยเรื่อง “การประเมินคุณค่านวนิยายจีนกำลังภายในที่ได้รับความนิยม
ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒” วิทยานิพนธ์ของวรวรรณ ฉายศิริกุล จากภาค
วิชาการบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นก็พบว่ามีเว้นว่าง ขาด
ความต่อเนื่องในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีน
ร่วมสมัยไปเป็นเวลา ๑๒ ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงพบว่ามีผู้ทำการศึกษาวิจัยขึ้น

อีกครั้ง คืองานวิจัยเรื่อง “ความสอดคล้องระหว่างปรัชญากับพฤติกรรมของตัวละครเอก ในนวนิยายจีนกำลังภายในของโก้วเล้งฉบับแปลโดย ว. ณ เมืองลุง และ น.นพรัตน์” วิทยานิพนธ์ของอัมพรพรรณ อุบุพงษ์ จากสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และในปีต่อ ๆ มาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของ วิทยานิพนธ์ปีละ ๑-๒ เรื่อง ยกเว้นปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่การศึกษาค้นคว้าและวิจัยขาดช่วงไป กระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีผลงานการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยเพิ่มมากขึ้นถึง ๑๑ เรื่อง (ร้อยละ ๒๐.๓๗) ในจำนวนนั้นมีทั้งที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์และบทความ และมีผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัย มากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีจำนวน ๑๔ เรื่อง (ร้อยละ ๒๕.๙๓) เป็นวิทยานิพนธ์ ๑๒ เรื่องและบทความ ๒ เรื่อง สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นปีล่าสุดของการเก็บ รวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีน ร่วมสมัยจำนวน ๖ เรื่อง (ร้อยละ ๑๑.๑๑) เป็นวิทยานิพนธ์ ๓ เรื่องและบทความ ๓ เรื่อง

ตารางที่ ๒ สถาบันการศึกษาและจำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์ (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย)

สถาบันการศึกษา	จำนวนผลงานการศึกษา ค้นคว้าและวิจัย (เรื่อง)	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	๓๑	๗๐.๔๖
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๘	๑๘.๑๘
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๒	๔.๕๕
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๑	๒.๒๗
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๑	๒.๒๗
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๑	๒.๒๗
รวมทั้งสิ้น	๔๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงถึงสถาบันการศึกษาและจำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ในรูปของวิทยานิพนธ์ที่พบ โดยเรียงลำดับจากจำนวนที่พบมากไปหาจำนวนที่พบน้อย

ผลการศึกษาพบว่าสถาบันการศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชน ที่มีงานวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์มีทั้งสิ้น ๖ แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันที่มีงานวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยมากที่สุดจำนวน ๓๑ เรื่อง (ร้อยละ ๗๐.๔๖) จากสาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย ซึ่งตีพิมพ์เป็นภาษาจีนทั้งหมด รองลงมาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวน ๘ เรื่อง (ร้อยละ ๑๘.๑๘) จากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ สาขาวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีจำนวน ๒ เรื่อง จากสาขาวิชาปรัชญาและสาขามุมานะศึกษา ส่วนสถาบันที่พบงานวิจัยจำนวน ๑ เรื่อง มีทั้งสิ้น ๓ แห่ง ได้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากสาขาวิชาภาษาไทย และมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากสาขาวิชาไทยศึกษา

จากข้อมูลตารางที่ ๑ และตารางที่ ๒ พบว่าผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยนั้นไม่ได้มาจากผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยโดยตรงเท่านั้น หากแต่มาจากหลากหลายสาขาวิชา ซึ่งแต่ละสาขาที่จะมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการศึกษาที่แตกต่างกันออกไปเช่น งานวิจัยของผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศศึกษาเกี่ยวกับสำนวนภาษาจีนในงานวรรณกรรม งานวิจัยของผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาปรัชญาศึกษาเกี่ยวกับความหมายและคุณค่าของสตรีในงานวรรณกรรม งานวิจัยของผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยทำการศึกษาวเคราะห์วรรณกรรมจีนฉบับแปล งานวิจัยของผู้ที่ศึกษาสาขามานุษยวิทยาสถาปัตยกรรมศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าของนวนิยายที่ได้รับความนิยม เป็นต้น และเป็นที่น่าสังเกตคืองานวิจัยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๔ - ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นข้อมูลในระยะเวลา ๑๐ ปีแรกนั้น งานวิจัยที่รวบรวมได้เป็นงานที่ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมจีนประเภทกำลังภายในซึ่งเป็นผลงานของนักเขียนร่วมสมัยทั้งหมด ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ลำหับ (นามแฝง) ได้แสดงความคิดเห็นถึงความนิยมของวรรณกรรมจีนประเภทกำลังภายในในประเทศไทยว่า “เป็นวรรณกรรมยอดนิยมของคนอ่านทุกระดับตั้งแต่นายพลจนถึงคนขับรถบรรทุก นอกจากนี้ยังเป็นนิยายประเภทเดียวที่สามารถดึงดูดคนอ่านให้ตรึงติดอยู่กับที่ได้นานที่สุดและเป็นจำนวนมากที่สุดยิ่งเสียกว่าหนังสืออื่นทุกประเภท” (น. ๗๔) และ ขวัญดี รักพงศ์ ยัง

กล่าวถึงความนิยมอ่านวรรณกรรมจีนประเภทกำลังภายในว่าด้วยว่า “ทุกเย็น ร้านให้เช่าหนังสือส่วนใหญ่จะแน่นขนัดไปด้วยนักอ่านหนังสือประเภทนี้ บางคนเช่าแล้วไม่อาจรอจนถึงบ้าน ต้องนั่งลงอ่านในร้านนั้นเลยก็เคยว เมื่ออ่านจบจะได้เช่าเล่มต่อไปติดกลับไปอ่านที่บ้านอีก ลักษณะของแต่ละคนที่อ่าน ดูคล้ายถูกสะกดด้วยมนตร์ให้เข้าไปอยู่ในอีกโลกหนึ่ง” (๒๕๒๐, น. ๑๒๑-๑๒๒) จากข้อมูลงานวิจัยและคำกล่าวข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นความนิยมวรรณกรรมจีนประเภทกำลังภายในในสังคมไทยในยุคสมัยหนึ่งได้เป็นอย่างดี และหลังจากปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ก็ยังคงมีผู้สนใจศึกษางานวรรณกรรมจีนประเภทกำลังภายในอยู่อย่างต่อเนื่อง สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่นั้น เริ่มปรากฏขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการแปลวรรณคดีจีนเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมของหลู่ซวี่ในเรื่องอาคิวงเจิ้งจว้นฉบับแปล” วิทยานิพนธ์ของศิริเพชร ทฤษฎาวดี จากภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปความแตกต่างของสำนวนแปลภาษาไทยกับต้นฉบับภาษาจีน หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยอย่างต่อเนื่อง

สำหรับระดับการศึกษาที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวิทยานิพนธ์นั้น พบว่า มีงานวิจัยในระดับมหาบัณฑิตทั้งสิ้น ๔๓ เรื่อง และมีเพียง ๑ เรื่องที่เป็นงานวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิต คืองานวิจัยของอัสมา มหาพสุธานนท์ (๒๕๕๓) จากสาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งทำการศึกษารื่อง “ความเป็นหญิงจีนในนวนิยายของนักเขียนสตรีจีนยุคหลังเหมา”

ตารางที่ ๓ วารสารและจำนวนบทความที่ตีพิมพ์ (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย)

วารสาร	จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ (เรื่อง)	ร้อยละ
วารสารจีนศึกษา	๕	๕๐
วารสารศิลปวัฒนธรรม	๔	๔๐
วารสารมนุษยศาสตร์	๑	๑๐
รวมทั้งสิ้น	๑๐	๑๐๐

๕๐ วิลรัตน์ วศินนิวงศ์

จากตารางที่ ๓ แสดงถึงวารสารที่มีการตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัย โดยเรียงลำดับจากจำนวนที่พบมากไปหาจำนวนที่พบน้อย ผลการศึกษาพบว่ามีการตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยทั้งสิ้น ๓ เล่ม โดยมีวารสารจีนศึกษาตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยมากที่สุดจำนวน ๕ เรื่อง (ร้อยละ ๕๐) รองลงมาคือวารสารศิลปวัฒนธรรมและวารสารมนุษยศาสตร์ตีพิมพ์บทความ ๔ เรื่อง (ร้อยละ ๔๐) และ ๑ เรื่อง (ร้อยละ ๑๐) ตามลำดับ

จากตารางที่ ๒ และ ตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่าความสนใจศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยในรูปแบบวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาที่มีการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวนมากกว่าบทความอยู่มาก โดยการศึกษาค้นคว้าและวิจัยมีถึง ๔๔ เรื่อง (ร้อยละ ๘๑.๔๘) ในขณะที่บทความมีเพียง ๑๐ เรื่อง (ร้อยละ ๑๘.๕๒)

๒. วิเคราะห์สถานภาพของงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าและวิจัยด้านวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัย

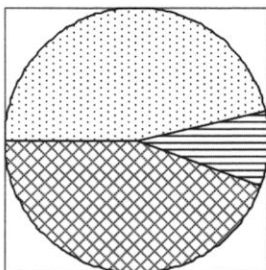
จากการศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์แยกประเภทผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัย พบว่าจากข้อมูลที่รวบรวมได้สามารถแยกงานวิจัยออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ประเภทผลงานการศึกษาวรรณคดีจีน คือผลงานที่ผู้ทำการวิจัยเน้นศึกษาลงานวรรณคดีจีน

๒. ประเภทผลงานการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทย คือผลงานที่ผู้ทำการวิจัยได้นำผลงานวรรณคดีจีนมาทำการศึกษากับผลงานวรรณคดีไทยเป็นหลัก และ

๓. ประเภทผลงานการศึกษากการแปลวรรณคดีจีน คือผลงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลวรรณคดีจีนเป็นภาษาไทย โดยแสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิแสดงผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัย : จำแนกตามประเภทงานวิจัย

☐ ผลงานการศึกษาวรรณคดีจีน ☐ ผลงานการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทย ☐ ผลงานการศึกษากาพย์วรรณคดีจีน

ภาพที่ ๑

๑. ประเภทผลงานการศึกษาวรรณคดีจีน (บทความ ๘ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๑๖ เรื่อง) รวม ๒๔ เรื่อง (ร้อยละ ๔๔.๔๔)
๒. ประเภทผลงานการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทย (บทความ ๑ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๒๔ เรื่อง) รวม ๒๕ เรื่อง (ร้อยละ ๔๖.๓๐)
๓. ประเภทผลงานการศึกษากาพย์วรรณคดีจีน (บทความ ๑ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๔ เรื่อง) รวม ๕ เรื่อง (ร้อยละ ๙.๒๖)

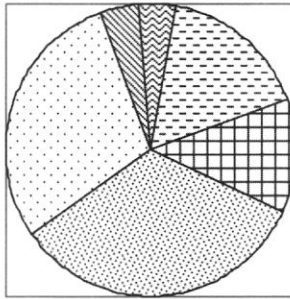
จากภาพที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าความสนใจศึกษาประเภทผลงานการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทยมีปริมาณใกล้เคียงกับประเภทผลงานการศึกษาวรรณคดีจีน โดยประเภทผลงานการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทยมีผู้ศึกษาไว้มากที่สุดจำนวน ๒๕ เรื่อง (ร้อยละ ๔๖.๓๐) เป็นวิทยานิพนธ์ ๒๔ เรื่อง บทความ ๑ เรื่อง และประเภทผลงานที่มีผู้ทำการศึกษารองลงมาคือผลงานการศึกษาวรรณคดีจีนมีจำนวน ๒๔ เรื่อง (ร้อยละ ๔๔.๔๔) เป็นวิทยานิพนธ์ ๑๖ เรื่อง บทความ ๘ เรื่อง ส่วนประเภทผลงานการศึกษากาพย์วรรณคดีจีน พบว่ามีผู้สนใจศึกษาน้อยที่สุดมีจำนวนเพียง ๕ เรื่อง (ร้อยละ ๙.๒๖) เป็นวิทยานิพนธ์ ๔ เรื่อง บทความ ๑ เรื่อง

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานการศึกษานี้ทั้ง ๓ ประเภทข้างต้น พบว่าผลงานการศึกษารวมทั้งการศึกษาวรรณคดีจีน และประเภทผลงาน

๕.๒ วิมลรัตน์ วศินนิตวงศ์

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทยสามารถจำแนกตามแนวทางการศึกษาวิจัยได้ ๖ กลุ่ม และ ๕ กลุ่ม ตามลำดับ โดยแสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิแสดงผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัย : จำแนกตามกลุ่มของประเภทผลงาน การศึกษาวรรณคดีจีน

□ ศึกษาเฉพาะประเด็น	□ ศึกษาจากฉบับแปลภาษาไทย
▨ ศึกษาเฉพาะบุคคล	□ ศึกษาเฉพาะเรื่อง
▩ ศึกษาอิทธิพลของวรรณคดีจีนในวรรณกรรมไทย	▨ ศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนในประเทศไทย

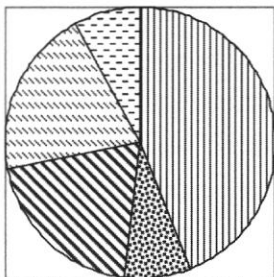
ภาพที่ ๒

๑. ศึกษาเฉพาะประเด็น (บทความ ๑ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๓ เรื่อง) รวม ๔ เรื่อง (๑๖.๖๖%)
๒. ศึกษาจากฉบับแปลภาษาไทย (วิทยานิพนธ์ ๓ เรื่อง) รวม ๓ เรื่อง (๑๒.๕%)
๓. ศึกษาเฉพาะบุคคล (บทความ ๔ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๔ เรื่อง) รวม ๘ เรื่อง (๓๓.๓๓%)
๔. ศึกษาเฉพาะเรื่อง (บทความ ๒ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๕ เรื่อง) รวม ๗ เรื่อง (๒๙.๑๖%)
๕. ศึกษาอิทธิพลของวรรณคดีจีนในวรรณกรรมไทย (บทความ ๑ เรื่อง) รวม ๑ เรื่อง (๔.๑๖%)
๖. ศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ ๑ เรื่อง) รวม ๑ เรื่อง (๔.๑๖%)

จากข้อมูลในภาพที่ ๒ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่ศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นกลุ่มที่มีผู้ให้ความสนใจศึกษามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน ๘ เรื่อง งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเฉพาะนักประพันธ์คนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว โดยผลงาน

กลุ่มนี้จะทำการศึกษาด้านชีวประวัติ เส้นทางชีวิตทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน ชีวิตครอบครัว ทักษะคติ และบทบาทของนักประพันธ์ที่มีต่อวรรณกรรมจีน ตลอดจนผลงานทั้งในด้านการประพันธ์ และอิทธิพลที่ส่งต่องานประพันธ์เป็นต้น อันดับสองคือกลุ่มศึกษาเฉพาะเรื่อง มีจำนวน ๗ เรื่อง งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาผลงานทางวรรณคดีเฉพาะเรื่อง โดยจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติ ภูมิหลังทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์งานประพันธ์ วิเคราะห์กลวิธีการประพันธ์ การใช้ภาษา คุณค่าของงานประพันธ์และผลกระทบต่อสังคม วิเคราะห์ภูมิหลังของการสร้างสรรค์งานประพันธ์ ศิลปะการประพันธ์ แนวความคิดของผู้ประพันธ์ที่สะท้อนให้เห็นในงานประพันธ์ และแนะนำตัวละครและเนื้อหาของบทประพันธ์ เป็นต้น อันดับสามคือกลุ่มศึกษาเฉพาะประเด็น มีจำนวน ๔ เรื่อง งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แต่แตกต่างกันทั้งเป็นการศึกษาประเด็นที่มีอยู่ในวรรณคดีประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อันดับสี่คือกลุ่มศึกษาจากฉบับแปลภาษาไทย มีจำนวน ๓ เรื่อง งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษา นำเอาวรรณคดีจีนฉบับแปลมาศึกษาวิเคราะห์โดยตรง โดยผลงานกลุ่มนี้ได้นำเอานวนิยายจีนกำลังภายในมาศึกษาวิเคราะห์ด้านกลวิธีการประพันธ์ พฤติกรรมของตัวละคร คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ สังคม ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น ที่ปรากฏในผลงานการประพันธ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นวนิยายจีนกำลังภายในได้รับความนิยมอย่างสูงจากผู้อ่าน กลุ่มที่ผู้ให้ความสนใจศึกษาน้อยที่สุดคือกลุ่มศึกษาอิทธิพลของวรรณคดีจีนในวรรณกรรมไทย และกลุ่มศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนในประเทศไทย มีเพียงกลุ่มละ ๑ เรื่อง โดยกลุ่มศึกษาอิทธิพลของวรรณคดีจีนในวรรณกรรมไทยนี้ เป็นบทความที่ผู้ทำการวิจัยได้รวบรวมคำพูดของสุชาติ ภูมิบริรักษ์เกี่ยวกับทัศนะที่มีต่อความเข้าใจเรื่องกระแสความเชื่อมโยงของวรรณกรรมสมัยใหม่ของจีนและของไทย อิทธิพลของวรรณกรรมจีนสมัยใหม่ที่มีต่อแนวคิดนักเขียนไทยและวรรณกรรมไทย และสิ่งที่วรรณกรรมไทยได้รับอิทธิพลมากที่สุดจากวรรณกรรมจีนสมัยใหม่ และกลุ่มศึกษาการเผยแพร่วรรณคดีจีนในประเทศไทย เป็นงานวิจัยที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการเผยแพร่วรรณคดีจีนปัจจุบันในประเทศไทย รวบรวมและจัดลำดับขั้นตอนหรือวิวัฒนาการของวรรณคดีจีนปัจจุบันที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยในแต่ละช่วงจนถึงปัจจุบัน

แผนภูมิแสดงผลงานศึกษาค้นคว้าวิจัย : จำแนกตามกลุ่มของประเภทผลงาน การศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีน-ไทย

1. เปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทย	2. เปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทยเชื้อสายจีน
3. เปรียบเทียบภาพลักษณ์ตัวละครในผลงานวรรณคดีจีนและไทย	4. เปรียบเทียบเฉพาะประเภทระหว่างผลงานวรรณคดีจีนและไทย
5. เปรียบเทียบเฉพาะประเด็น	

ภาพที่ ๓

1. เปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทย (วิทยานิพนธ์ ๑๑ เรื่อง) รวม ๑๑ เรื่อง (๔๔%)
2. เปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทยเชื้อสายจีน(วิทยานิพนธ์ ๒ เรื่อง) รวม ๒ เรื่อง (๘%)
3. เปรียบเทียบภาพลักษณ์ตัวละครในผลงานวรรณคดีจีนและไทย (วิทยานิพนธ์ ๕ เรื่อง) รวม ๕ เรื่อง (๒๐%)
4. เปรียบเทียบเฉพาะประเภทระหว่างผลงานวรรณคดีจีนและไทย (บทความ ๑ เรื่อง วิทยานิพนธ์ ๔ เรื่อง) รวม ๕ เรื่อง (๒๐%)
5. เปรียบเทียบเฉพาะประเด็น (วิทยานิพนธ์ ๒ เรื่อง) รวม ๒ เรื่อง (๘%)

จากข้อมูลในภาพที่ ๓ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทยเป็นกลุ่มที่มีผู้ให้ความสนใจศึกษามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน ๑๑ เรื่อง งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานที่ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลงานการประพันธ์ของนักเขียนชาวจีนกับผลงานการประพันธ์ของนักเขียนชาวไทย เนื่องจากการวิจัยของกลุ่มนี้ครอบคลุมการเปรียบเทียบลักษณะเด่นของงานประพันธ์ เปรียบเทียบระหว่างผลงานเฉพาะเล่ม และเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่มีประเด็นตรงกัน เป็นต้น อันดับสอง

คือกลุ่มเปรียบเทียบภาพลักษณ์ตัวละครในผลงานวรรณคดีจีนและไทย และกลุ่มเปรียบเทียบเฉพาะประเภทระหว่างผลงานวรรณคดีจีนและไทย มีจำนวน ๕ เรื่องเท่ากัน สำหรับกลุ่มเปรียบเทียบภาพลักษณ์ตัวละครในผลงานวรรณคดีจีนและไทยนี้ ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ตัวละครในบทบาทต่าง ๆ จากผลงานตัวแทนของนักประพันธ์ และกลุ่มเปรียบเทียบเฉพาะประเภทระหว่างผลงานวรรณคดีจีนและไทย ผู้ทำการวิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลงานการประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่งของนักเขียนชาวจีนกับผลงานการประพันธ์ของนักเขียนชาวไทย อันดับสุดท้ายคือกลุ่มเปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทยเชื้อสายจีน และกลุ่มเปรียบเทียบเฉพาะประเด็น มีจำนวน ๒ เรื่องเท่ากัน สำหรับกลุ่มเปรียบเทียบกับผลงานของนักเขียนชาวไทยเชื้อสายจีน ผู้ทำการวิจัยเลือกที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลงานการประพันธ์ของนักเขียนชาวจีนกับผลงานการประพันธ์ของนักเขียนชาวไทยเชื้อสายจีน โดยจะเปรียบเทียบระหว่างผลงานเฉพาะเล่ม และกลุ่มเปรียบเทียบเฉพาะประเด็น งานวิจัยของกลุ่มนี้เป็นการนำเอาประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่ปรากฏในผลงานวรรณคดีจีนและไทยมาทำการศึกษาคือเปรียบเทียบ โดยเน้นที่ความเหมือนและความแตกต่าง พร้อมวิเคราะห์ถึงสาเหตุความเป็นมาเป็นสำคัญ

ในส่วนของประเภทผลงานการศึกษาคือการแปลวรรณคดีจีน เนื่องจากมีแนวทางในการศึกษาเพียงแนวทางเดียวคือนำงานเขียนต้นฉบับและฉบับแปลมาศึกษาปัญหาที่พบในการแปล จึงไม่มีการจำแนกกลุ่ม

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ พบว่ามีความหลากหลายในการคัดสรรนักประพันธ์ และผลงานที่นำมาทำการศึกษา ซึ่งผลงานที่เลือกมาศึกษานั้นครอบคลุมทั้งนวนิยาย ร้อยแก้ว กวีนิพนธ์ เป็นต้น แต่เมื่อเทียบกับนวนิยาย งานประเภทอื่นนั้นนับว่ามีการศึกษาวิจัยค่อนข้างน้อย และจำนวนผลงานการศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีจีนสมัยใหม่และวรรณคดีจีนร่วมสมัยนั้นบ่งชี้ว่ายังมีปริมาณน้อย เมื่อเทียบกับระยะเวลาและปริมาณผลงานที่มีการเผยแพร่เข้ามาสู่ประเทศไทย ประเด็นที่ทำการศึกษา ผู้ทำการวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสนใจใ้กับศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพสังคมและการเมืองของจีนที่มี

อิทธิพลต่อวิถีชีวิต ค่านิยมของชาวจีน และการสร้างสรรค์ผลงานของนักประพันธ์ จึงยังมีแนวทางที่จะศึกษาได้อีกมากกว่าที่ศึกษาในวรรณกรรมจีน งานด้านเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตในชนบท เป็นต้น ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาศึกษาวิจัยได้ในอนาคต

สำหรับปัญหาการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือการรวบรวมเอกสารให้ได้ครบถ้วน สมบูรณ์ ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาบางแห่งไม่อนุญาตให้ยืมเล่มงานวิจัยออกมาถ่ายเอกสาร ในบางครั้งฐานข้อมูลของห้องสมุดระบุว่าเล่มงานวิจัยนั้นอยู่บนชั้นหนังสือในห้องสมุด แต่ไม่สามารถหาตัวเล่มพบ ปัญหาเหล่านี้ทำให้การสืบค้นข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า และทำให้มีเอกสารที่ตกหล่นมิได้นำมารวมไว้ ณ ที่นี้ ผู้ทำการวิจัยจึงเห็นว่าควรมีการรวบรวมเอกสารพร้อมจัดทำบรรณนิทัศน์สังเขปเพิ่มเติม รวมถึงการรวบรวมผลงานการศึกษาของคนไทยที่ศึกษาในต่างประเทศ ในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

- กนกพร นุ่มทอง. (๒๕๕๕, ก.พ.). สถานะของกิมย้งและนิยายกิมย้งในประวัติศาสตร์วรรณกรรมจีน. **ศิลปวัฒนธรรม**. ๓๓ (๔), ๑๕๔-๑๖๙.
- กนิษฐา ลีลามณี. (๒๕๕๒, เม.ย.). “จูเจี๊ยน” งานเขียนดลกร้ายของหลู่ซวี่น. **วารสารจีนศึกษา**. ๒ (๒), ๑๓๐-๑๓๓.
- กรรณิฐา เมธีรัตนไพศาล. (๒๕๕๕, เม.ย.). จิตวิญญาณทางศาสนาภายใต้ผลงานของสวีตซ์ซาน. **วารสารจีนศึกษา**. ๕ (๕), ๘๗-๑๐๗.
- ขวัญดี รักพงศ์. (๒๕๒๐, ต.ค.-ธ.ค.). วิวัฒนาการของวรรณกรรมจีน แบบจีนและเกี่ยวกับจีนในภาษาไทย. **วารสารธรรมศาสตร์**. ๗, ๑๒๑-๑๒๒.
- จิตาภา จารุขวลิต. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง “บ้าน” ของปาจิน กับเรื่อง “สาวสำเพ็ง” ของเจินตง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- จิตตา นวลคำ. (๒๕๕๒). จินตนาการเรื่องเมืองของหวังอันอี้ จากวรรณกรรมเรื่อง “ซานเจิ้งจี้”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- จินตกรรม. (๒๕๕๒, เม.ย.). นานาบุผาบานพร้อมพริก นานาสำนักระชันเสียง อิทธิพลวรรณกรรมจีนสมัยใหม่ในวรรณกรรมไทย จากมุมมอง สุชาติ ภูมิบริรักษ์. **ศิลปวัฒนธรรม**. ๓๐ (๖), ๒๔-๒๕.
- เจิง ชิงเอวี่ยน. (๒๕๕๕). การศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์นางเอกในเรื่อง “เหลยอวี่” ของเฉาอวี่ และ “ข้างหลังภาพ” ของศรีบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- เจิง หมิ่น. (๒๕๕๒). การศึกษาเปรียบเทียบบทประพันธ์ของเหียน ล่าเหมย กับเหลาเส่อ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ชาญณรงค์ เอกนลินสุนทร. (๒๕๕๒). การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเด่นของนวนิยาย

- ของอวีต้าฟูกับหม่อมเจ้าอากาศดำเกิง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ช่าง ญิงหนิง. (๒๕๕๒). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคมกับวรรณกรรมนักเขียนสตรีของไทยและของจีน : การศึกษาเปรียบเทียบตัวต่นผู้หญิงที่ดิ้นรนเพื่อแสวงหาความรักในช่วงรอยต่อเมื่อสังคมเดิมกำลังเข้าสู่สังคมใหม่ในนวนิยายและเรื่องสั้นของสุวรรณณี สุคนธาและจาง ไอริน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภูมิภาคศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธริสสรา เคอร์. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมต่อต้านญี่ปุ่นของจีนและไทย—วิเคราะห์ผลงานประพันธ์ระหว่าง “สี่รุ่นร่วมเรือน” และ “ดิน น้ำและดอกไม้”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- นภัสวรรณ แสงศิลา. (๒๕๕๕). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายเรื่อง “เขาชื่อกานต์” และ “แพทย์เท้าเปล่า ว่านเจียนเหอ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- นลิน ลีลานิมล. (๒๕๕๔, เม.ย.). การศึกษาปัญหาในการแปลวรรณกรรมแฟนตาซีจีนเป็นไทย. **วารสารจีนศึกษา**. ๔ (๔), ๘๔-๑๑๑.
- นาทสุดา สุทธิมูล. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องสั้นของหลู่ซวี่น เรื่อง “อาลัยอดีตรักของเจี๋ยนเซิง” และนวนิยายของศรีบูรพาเรื่อง “สงครามชีวิต”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- นิพนธ์ ศศิภานุเดช. (๒๕๕๖). ขุนเขาแห่งจิตวิญญาณ ของเกาสิงเจี้ยน : ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและทฤษฎีวรรณคดีของผู้ประพันธ์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพัฒน์ ทองคำใส. (๒๕๕๔). การศึกษาวิเคราะห์การสร้างสรรคงานประพันธ์และแนวคิดของโกวเล้ง จากนิยายเรื่อง “ฤทธิ์มีดสั้น”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารวณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

นิศาชล เมธายานันท์. (๒๕๕๒). ศึกษาเปรียบเทียบ “บ้าน” ของป้าจิน กับ “แลไปข้างหน้า” ของศรีบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

บัณฑิตย์ โลจนาทร. (๒๕๕๔). วิพากษ์บทร้อยแก้วของปิงซิน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ปราการ กรอสิรานุกุล. (๒๕๔๗). ความหมายและคุณค่าของสตรีในวรรณกรรมของ กั๋วเล้ง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาปรัชญามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พัลลภ สามสี. (๒๕๕๓, ก.พ.). กั๋วมั่ววู้ ยักษ์ใหญ่แห่งวรรณกรรมจีนยุคใหม่. ศิลปวัฒนธรรม. ๓๑ (๔), ๒๔-๒๕.

ไพรินทร์ ศรีสินทร. (๒๕๕๕, เม.ย.). การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมแนวสังคมนิยมจีนและวรรณกรรมเพื่อชีวิตของไทย. วารสารจีนศึกษา. ๕ (๕), ๔๘-๘๖.

ไพลิน เชิญเพชร. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์สตรีระหว่าง “สี่แผ่นดิน” ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และ “บ้าน” ของป้าจิน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภัทรวดี ตริยทัตต์. (๒๕๕๔). ศึกษาเปรียบเทียบ “บ้าน” “ฤดูใบไม้ผลิ” “ฤดูใบไม้ร่วง” ของป้าจิน กับ “ผจญบาป” ของศรีบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภัทราพร โชคไพฑูรย์. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบนิยายของ “โบทัน” เรื่อง “จดหมายจากเมืองไทย” และ “ปิงซิน” เรื่อง “แด่นักอ่านรุ่นเยาว์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภัทรี เอ็บอิมฤทธิ. (๒๕๕๒). ศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์โสเภณีในผลงานวรรณกรรมจีน-ไทยจากเรื่อง “พระจันทร์เสี้ยว” ของ เหลาเส่อ และเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของ ก. สุรางคนางค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีน

สมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภาณุวัตร อภิรักษ์มณีกุล. (๒๕๕๓). วิเคราะห์ชีวิตรักร่วมเพศจากนวนิยายของหลี่ป้าหัว เรื่องป้าอ่องอำลาสมนรัก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดี จินสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

มาลี กิตติวาท. (๒๕๕๒). วิจัยวรรณกรรมโศกนาฏกรรมของเชาอวี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจินสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

รสริน สิริเลิศศักดิ์สกุล. (๒๕๔๙). การศึกษาการใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง ลั้วหัวเสี่ยงกับการแปลเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนารณ เหล่ายิ่งเจริญ. (๒๕๕๓). อดีตที่เล่าใหม่ : การวิพากษ์สังคมและการเมืองจีนในนวนิยายยุคหลังการปกครองของเหมาเจ๋อตง. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุจิรา ศรีสุภา. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายของเลินยี เสาวพงศ์ เรื่อง “ป้าจ” และนวนิยายของหลินอวี้ถิง เรื่อง “ตระกูลใหญ่ในมหานคร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจินสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ลำหับ (นามแฝง). (๒๕๒๑, มี.ค.). ในโลกของบู๊ลิ้ม. รัฐวิสาหกิจ, ๒๓ : ๗๔.

วรรัตน์ พริยานสรณ์. (๒๕๕๓). การเปรียบเทียบเชื้อเตี้ยวงศ์สูงจ้วนกับมังกรหยก. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาจีน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ววรรณ ฉายศิริกุล. (๒๕๒๔). การประเมินคุณค่านวนิยายจีนกำลังภายในที่ได้รับค่านิยม ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ววรรณ เวชพิทักษ์. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบงานประพันธ์ร้อยแก้วของปิงซิงกับเม้งลี่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจินสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

วสุมตี สถานดี. (๒๕๕๕). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายเรื่อง “สี่แผ่นดิน” ของ ม.ร.ว.

คึกฤทธิ์ ปราโมช และ “สี่รุ่นร่วมเรือน” ของเหลาเสอ.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

วิชาญ ศิริกาญจนโรจน์. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสีแดงจีน-ไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

วิภา ธารสารศิริสุข. (๒๕๕๓). ความสุนทรีย์ของกวีนิพนธ์พรรณนาอารมณ์แนวทางสายกลางของส่วจื่อหมอ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ศินษา ทัดสนสว่างคุณ. (๒๕๕๒). วิเคราะห์ภาพลักษณ์ตัวนางในนวนิยาย “จีนสั่วจี้” ของจางอ้ายหลิงกับ “ซำงหลังภาพ” ของศรีบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ศิริเพชร ทฤษฎานาวดี. (๒๕๔๔). การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมของหลู่ซวี่นเรื่องอาควี้เจิ้งจว้น ฉบับแปล. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาตะวันออก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริภรณ์ บุญประกอบ. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบโศกนาฏกรรมความรักในนวนิยายเรื่อง “ป่านเจิงหยวน” ของจางอ้ายหลิง และเรื่อง “หญิงคนชั่ว” ของ ก.สุรางคนางค์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ศิริลักษณ์ ลีลาพันธ์ไพบูลย์. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายเรื่อง “คนลากรถ” และนวนิยาย “คำพิพากษา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

สาวิตรี ตนสาลี. (๒๕๕๓). เปรียบเทียบนวนิยายรักของจางอ้ายหลิง และสุวรรณีสุคนธา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

สิทธิเทพ เอกสิทธิพงษ์. (๒๕๕๔, พ.ศ.). อ่านนิยายกำลังภายในในฐานะวรรณกรรมการเมือง. **ศิลปวัฒนธรรม**. ๓๒ (๗), ๒๘-๓๓.

สินชัย กิมเซียะ. (๒๕๕๑). การศึกษาวิจัยสำนวนภาษาจีนในนวนิยายเรื่องสุ่วอันจูเก้อ เก้อ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจินดา แซ่อึ้ง. (๒๕๕๒). การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการแปลนิยายจีนกำลังภายในเรื่อง “ต้าเหียนอู้” ของโกวเล้ง ฉบับภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

สุธินี วงศ์วัฒนากุล. (๒๕๕๓). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายเรื่อง “รักใดไหนจะปาน” และ “ข้างหลังภาพ” ของศรีบูรพา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

สุนิสา ปริมาณ. (๒๕๕๓). การศึกษานิยายกำลังภายในเรื่องมังกรหยก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยศึกษา), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

หลี เขียวเขียว. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์สตรีในวรรณกรรมเรื่อง “ตระกูลใหญ่ในม่านเมฆ” และ “สี่แผ่นดิน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

หลี เสวียจ้อ. (๒๕๕๗). การศึกษา ๔๐ ปีของประวัติการแปลวรรณกรรมจีนเป็นภาษาไทย, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

เหรียญ หล่อวิมจล. (๒๕๕๔, ม.ค.-มิ.ย.). เกาสิงเจี้ยนนักเขียนรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม ปี ๒๐๐๐. **มนุษยศาสตร์สาร**. ๑๒ (๑), ๑-๑๕.

เหวย ชานหย่ง. (๒๕๕๔). การศึกษาเปรียบเทียบประเพณีดั้งเดิมของวรรณกรรมไทยและจีน โดยมี “สี่แผ่นดิน” และ “ตระกูลใหญ่ในม่านเมฆ” เป็นกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

อัจฉรา เทพเกษตรกุล. (๒๕๕๓, เม.ย.). อุปสรรคและความหมายของการมีชีวิตอยู่และการตายจาก จากหนังสือคนตายยาก ของ หยูฮว่า. **วารสารจีนศึกษา**. ๓ (๓), ๘๙-๑๐๑.

อัมพรพรรณ อุปพงษ์. (๒๕๔๒). ความสอดคล้องระหว่างปรัชญากับพฤติกรรมของตัวละครเอกในนวนิยายจีนกำลังภายในของโก้วเล้งฉบับแปลโดย ว. ณ เมืองลุง

และ น. นพรัตน์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัสมา มหาพสุธานนท์. (๒๕๕๓). ความเป็นหญิงจีนในนวนิยายของนักเขียนสตรีจีนยุคหลังเหมา. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอมอร โชคสุพัฒน์. (๒๕๕๓). การศึกษาการแพร่กระจายวรรณคดีจีนสมัยปัจจุบันในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

เอื้อนจิตร จันจตุรพันธ์. (๒๕๒๔). วิเคราะห์วรรณกรรมจีน (แปล) ประเภทกำลังภายใน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

洪子诚. (2007). 《中国当代文学史》. 第2次印刷. 北京 : 北京大学出版社.

钱理群, 温儒敏与吴福辉. (2005). 《中国现代文学三十年》. 第19次印刷. 北京 : 北京大学出版社.

